

Ministerul Educației și Cercetării

Ref: Planurile-cadru învățământ liceal – discipline aflate în domeniul muzică

În atenția Domnului Ministru Daniel David

Stimate Domnule Ministru,

Luând act de lansarea, în data de 31.01.2025, a procesului de consultare publică/dezbatere națională privind proiectele de planuri-cadru pentru învățământul liceal (frecvență/zi), în calitate de rectori sau președinți ai unor importante instituții cu specific muzical/artistic din România – Universitatea Națională de Muzică din București, Academia Națională de Muzică „Gheorghe Dima” din Cluj-Napoca, Universitatea Națională de Arte „George Enescu” din Iași și Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor din România –, am analizat cu atenție modificările propuse și, după mai multe consultări cu profesori, compozitori, muzicologi și specialiști în domeniul educației muzicale din cadrul instituțiilor noastre, dorim să vă semnalăm câteva aspecte care, în opinia noastră, sunt de natură să împietzească asupra calității învățământului liceal. Totodată, supunem atenției dumneavoastră câteva propuneri a căror concretizare, considerăm noi, ar contribui semnificativ la creșterea calității în învățământul preuniversitar.

1. **În învățământul de masă**, se propune reducerea drastică a numărului de ore de Educație muzicală, după cum reiese din **Anexa 1**.

Considerăm că rolul Educației muzicale în formarea tinerilor este mult subestimat în planurile-cadru propuse pentru învățământul de masă. Educația muzicală participă într-un mod determinant la conștientizarea și menținerea identității culturale naționale și europene, la transmiterea moștenirii culturale și la formarea pe multiple planuri a viitorului adult, deoarece, pe lângă competențele profesionale vizate, muzica este un excelent mijloc de dezvoltare holistică (prin modul în care angrenează simultan corpul, intelectul și afectivitatea, așa cum demonstrează cercetările efectuate în domeniul Cogniției muzicale, dezvoltată spectaculos în ultimele decenii) și de formare a unor competențe transversale pe care angajatorii de astăzi le consideră extrem de importante, precum: imaginația, creativitatea, inteligența emoțională, capacitatea de comunicare, dar și responsabilitatea, autocontrolul, capacitatea de a lucra în echipă, concentrarea, atenția distributivă, tenacitatea etc. Mai multe argumente în sprijinul acestor afirmații sunt expuse în **Anexa 2**. Propunerile detaliate privind educația muzicală în învățământul liceal de masă sunt prezentate în **Anexa 3** și au în vedere necesitatea unor măsuri precum: prezența în trunchiul comun al claselor IX-X a disciplinei Educație muzicală ca disciplină de sine-stătătoare, și totodată, prezența în trunchiul comun al claselor XI-XII a disciplinei Educație muzicală ca disciplină inclusă în Educația artistică (caz în care se poate lucra pe grupe, în funcție de opțiunile elevilor), **ceea ce va conduce la păstrarea locurilor de muncă ale profesorilor de muzică, altminteri periclitare de actualele propuneri**, precum și încurajarea performanței formațiilor artistice școlare, prin includerea orelor din extracurricular destinate pregătirii acestora în încadrarea cadrelor didactice, ceea ce ar permite remunerarea acestora.

În opinia noastră, ideea pe care ați expus-o în repetate rânduri, aceea de a însoți revizuirea planurilor-cadru prin formularea unor modele de predare moderne, este extrem de pertinentă și pragmatică. În acest sens, în **Anexa 4** am inclus câteva idei privind aceste modele noi de predare în perimetrul educației muzicale din învățământul de masă.

Totodată, considerăm că este absolut necesar ca, **în ciclul primar din învățământul de masă, disciplina „Muzică și mișcare” să fie încredințată profesorilor cu studii superioare de specialitate**, așa cum este cazul altor discipline, precum Educație fizică, Limbi moderne sau Religie. Spre deosebire de celelalte arte, muzica are o codificare specifică (scris-cititul muzical), ce se poate deprinde doar pe parcursul multor ani de pregătire. În condițiile în care actuala pregătire a învățătorilor nu le asigură acestora competențele muzicale minime necesare în această privință, schimbarea pe care v-o propunem este stringentă mai ales pentru clasele III-IV, unde sunt abordate elemente de scris-citit muzical.

Creatorii de metode moderne de educație muzicală (Dalcroze, Montessori, Kodaly, Orff etc.) accentuează la unison importanța primordială a demarării educației muzicale adecvate de la o vârstă cât mai timpurie. Iar succesul extraordinar al unei inițiative precum *El Sistema*, fondată în 1975 în Venezuela de José Antonio Abreu, încredințată muzicienilor profesioniști și preluată ulterior de programe similare în peste 60 de țări sub deviza „Music for Social Change”, având drept rezultat integrarea socială și diminuarea spectaculoasă a gradului de delincvență în rândul copiilor din zone cu risc ridicat de infraționalitate și nivel socio-economic scăzut, vorbește de la sine despre potențialul educațional al muzicii și confirmă intuiția lui Platon, care și-a construit sistemul de educație având drept fundament doi piloni: educația muzicală și educația fizică.

În România, acest potențial formativ al muzicii nu este încă pe deplin fructificat. Avem încredere că eforturile Ministerului pe care îl conduceți se îndreaptă în direcția unei mai bune exprimări a acestui potențial.

2. **În învățământul vocațional, specializarea muzică**, în cazul tinerilor care doresc să studieze muzica de jazz/pop, deși în planurile-cadru propuse este prevăzută o formare adecvată pentru cântăreții de jazz/pop, formarea instrumentiștilor de jazz/pop este complet neglijată. Considerăm că este indispensabilă formarea atât a cântăreților, cât și a instrumentiștilor de jazz/pop, așa cum se întâmplă și în cazul muzicii clasice. În această privință, Universitatea Națională de Muzică din București a înaintat în data de 09.10.2024 o adresă către doamna Ministru Ligia Deca, trimisă pe adresa de e-mail cabinet@edu.gov.ro, prin care susținea demersul domnului prof. univ. dr. Mircea Tiberian, eminent muzician de jazz și creatorul învățământului de jazz în România, de introducere a opțiunii „instrument jazz/pop”, alături de „canto jazz/pop”, în clasele IX-XII în liceele și colegiile de muzică. Propunerile noastre concrete privind învățământul liceal muzical specializat sunt detaliate în **Anexa 5**.

Ne exprimăm convingerea că veți analiza cu atenție propunerile noastre și argumentele pe care le aducem în sprijinul acestora, pornind de la dorința împărtășită de a contribui la îmbunătățirea semnificativă a calității învățământului preuniversitar.

Vă asigurăm de întreaga noastră prețuire și considerație,

Rector al
Universității
Naționale de
Muzică București

Rector al Academiei
Naționale de
Muzică „Gheorghe
Dima”

Rector al
Universității
Naționale de Arte
„George Enescu”
din Iași

Președinte al Uniunii
Compozitorilor și
Muzicologilor din
România

Prof. univ. dr.
Diana Asinefta Moș

Prof. univ. dr.
Vasile Jucan

Prof. univ. dr.
Aurelian Bălăiță

Prof. univ. dr. DHC
Dan Dediu